

104. 2e Poststaking

25 november 2010

De postbode is een vertrouwensman. Wij vertrouwen hem niet alleen onze in een envelop gevatte hartsgeheimen toe, we rekenen er ook op dat hij ons beschermt. De postbode is de eerste die weet dat ik niet thuis ben, hij gaat daar met gepast zwijgen mee om. Ik ben hem daarvoor dankbaar. Hij weet ook waar hij - of zij natuurlijk - als ik niet thuis ben het pakketje neer moet leggen om gevonden te kunnen worden. Hij weet inmiddels ook ongeveer hoe mijn huis in elkaar zit en welke deur je al of niet moet of kunt gebruiken. Allemaal informatie die hem kwetsbaar maken voor de lobby; van het boevengilde.

De vroegere PTT-er - na te zijn geprivatiseerd - wordt nu opgeofferd. Hij loont niet meer en moet worden vervangen door deeltijdbijverdieners. De postbode is een afgedankt relict, een kostenpost, een weggegooide bougie die zich per ongeluk in het electronica-tijdperk bleek te bevinden.

Onze regering doet alles voor geld; met frisse moed, ik bedoel natuurlijk met onfrisse moed. Ik noem dit legale omkoperij, omkoperij waarbij een beroepsethiek het moet ontgelden. Nu zien we de consequenties van sommige privatiseringen. Onze regering lijkt zijn handen van de met de privatisering veroorzaakte situatie af te trekken en in onschuld te wassen. Zelfs de SGP zou bereid zijn dit (non-)beleid te steunen. Het verlies van de postbode is echter niet in geld uit te drukken. Alsof we de rechterlijke macht zouden privatiseren, met de Hoge Raad om het dividend op te strijken.

De economie kent, simpel voorgesteld, twee soorten produkten. Zaken waarbij onze smaak, onze religie, onze opvattingen over kunst of onderwijs, onze meningen in het algemeen een rol spelen, zaken dus die niet uniform zijn, ten aanzien van dié zaken kan of moet het oordeel m.i. aan de burger, geprivatiseerd dus, ter beoordeling worden overgelaten. Ongeacht of het gaat om soja, spinazie, theater, staafmixers, romans, Eftelingen, sportverenigingen of opleidingen. De waarde en onze beoordeling ervan komen bij deze zaken tot uitdrukking in de door de markt gecreëerde diversiteit van de zaken zelf; voor zover die markt kan functioneren natuurlijk.

Anders is dat bij uniforme produkten waarbij de waarde vooral bestaat uit de wijze waarop zij worden gemaakt of uitgevoerd. Die produkten van openbaar nut kunnen m.i. hooguit worden verpacht. De post is zo'n zaak: de waarde van onze brieven verandert er niet door. De waarde waar het op aan komt ligt geheel in de wijze waarop het werk wordt gedaan, dat heeft ethische waarde, net zoals de wijze waarop stroom wordt opgewekt, de trein rijdt, of de weg begaanbaar is. Deze waardes behoeven publieke bescherming, zij mogen niet zomaar onder het toezien oog van de eerste de beste puberale regering worden verkwanseld. Hopelijk verklaart de rechter het massa-ontslag van postbodes onrechtmatig.

Uw columnist, V.L.